

JB  
Sept 21  
I/14942

POLAND

DESCRIPTION OF THE COUNTRY (3800)  
Eastern Territories now USSR (3805)

SOVIET RE-SHAPING HISTORY.

SOURCE MUNICH: KIEV daily "Radianska Ukraina" issue number 178.

DATE OF OBSERVATION: July 29 1955.

ENGLISH SUMMARY: An article in subject paper by the LWOV historian I. PAWLUK reveals some details about the "new look" on Polish-Ukrainian history. It starts with the revolution of 1905-07 said to have been both pro-Russian and pro-Communist and was directed against the Austro-Hungarian and Polish landowners only. Its main enemy, however, was "bourgeois Ukrainian nationalism" which is still regarded as the hireling of American and Western European capitalists....

The period between the two World Wars is pictured as the dark time of "colonial exploitation" by a joint Polish-Ukrainian coalition of reactionaries aided by the British and French bourgeoisie. 1939, of course, is pictured as the year of "liberation" and of "final fulfillment of the peoples' aims..."

EVALUATION COMMENT: This is one of the typical distortions of history extensively used by the Soviet propaganda and semi-historical studies. Altogether a collection of stupidities.

\* \* \*

Strange Interpretation of Historical Facts.

Dziwaczna interpretacja faktów historycznych.

W ostatnim czasie historycy sowieccy bardzo hałasliwie zajęli się sprawą rewolucji rosyjskiej 1905-1907, zwłaszcza zaś odgłosami tej rewolucji na zachód od Zbrucza. Naginanie

(over)

faktów historycznych dochodzi do absurdu. Sowieciom jak-najwyraźniej zależy na tym, ażeby przekonać swe masy, że powiązania Polski z narodem rosyjskim mają swoje tradycje i podstawę społeczno-historyczną.

Z dziennika "Radianska Ukraina" Nr. 178 z dnia 29 lipca 1955 tłumaczymy znamienity pod tym względem artykuł I. PAWLUKA pod tytułem "Walka mas pracujących zachodnio-ukraińskich w latach pierwszej rewolucji rosyjskiej."

### The 50th Anniversary of the 1905 Revolution.

W roku bieżącym narody naszej wielonarodowościowej ojczyzny, a razem z nimi cała ludzkość postępową obchodzą ważną datę historyczną — pięćdziesięciolecie pierwszej rewolucji rosyjskiej. Rewolucja roku 1905-1907 porwała do walki miliony robotników i chłopów. Otworzyła ona nową stronicę w historii powszechnej, epokę najgłębszych politycznych wstrząsów i burz rewolucyjnych, zapoczątkowała powstanie ruchu robotniczego w Europie oraz ruchu narodowo wyzwolenczego uciemiężonych narodów Azji.

Szczególnie duży wpływ rewolucja rosyjska wywarła na dalszy rozwój ruchu rewolucyjnego w Ukrainie Zachodniej, która w tym czasie należała do imperium Austro-Węgierskiego. I nie był to stan przypadkowy, albowiem właśnie akurat w Ukrainie Zachodniej napotykały niewolnicze formy wyzysku mas pracujących w bardzo ciasny sposób przeplatały się z uciemiężeniem narodowym i imperialistycznym. Na tym terenie nigdy nie ustawała walka o urzeczywistnienie pradawnego marzenia — zjednoczenia z całym narodem ukraińskim w jedną bratnią rodzinę.

Szerokie warstwy ludności zachodnio-ukraińskiej z wielką radością i entuzjazmem przyjęły wiadomość o początku rewolucji w Rosji. W swym artykule "List otwarty do młodzieży galicyjsko-ukraińskiej" sławny syn narodu ukraińskiego Iwan FRANKO pisał: "Doczekaliśmy się wielkich wydarzeń przełomowej wagi...Europejski Wschód, a w jego kompleksie również i nasza Ukraina przeżywa dobę wiosenną, kiedy pryskają lody absolutyzmu i despotyzmu, gdy siły ludowe wśród straszliwych katastrof szukają sobie nowych dróg i nowych form działalności, idąc do walki, rezultatem której musi być pełna przebudowa państwowego, społecznego i socjalnego ustroju Rosji, a w jej składzie również Ukrainy."

W miastach i wsiach Ukrainy Zachodniej odbywały się zebrań, mitingi i demonstracje, na których masy pracujące wypowiadały gorącą sympatię bratnim rosyjskim bojownikom o wolność, deklaru-

(over)



jąc swą pełną solidarność z nimi. W jednej z rezolucji, przyjętych wówczas we LWOWIE pisano: "Proletariat lwowski wita wybuch jawnej walki rewolucyjnej przeciw samodzierżawiu, jako zapowiedź wolności dla wszystkich narodów, uginających się pod jarzmem społecznego i narodowego ciemięstwa... W akcji rewolucjonistów widzimy nową Rosję, która będzie sprzyjała wyzwoleniu Ukrainy, Polski Litwy i innych narodów."

Głębokie oburzenie w masach pracujących zachodnio-ukraińskich wywołała krwawa rozprawa caratu z pokojową demonstracją robotników w PETERSBURGU 9 (22) stycznia 1905 roku. We LWOWIE, DROHOBYCZU, PRZEMYSŁU, STANISŁAWOWIE, w KOŁOMYI oraz w innych miastach odbyły się masowe zebrania protestacyjne przeciw aktom terroru ze strony absolutyzmu rosyjskiego. Równocześnie robotnicy podawali krytyce porządku istniejące w państwie austriacko-węgierskim, nawołując do ich likwidacji.

Na mityngach i demonstracjach się nie skończyło. Masy zaczęły coraz częściej przechodzić do strajków, wysuwając w czasie ich trwania postulaty polityczne i ekonomiczne: podniesienia płacy zarobkowej, ogłoszenia powszechnego, równego, bezpośredniego prawa wyborczego i tajnego głosowania, skrócenia dnia pracy. Pod wpływem wydarzeń rewolucyjnych w Rosji z każdym dniem wzrastała liczba zakładów i robotników opanowanych przez strajki. Charakterystycznym pod tym względem był strajk szewców lwowskich, który rozpoczął się dnia 25 kwietnia 1905 roku i trwał prawie przez cały maj. Do szewców dołączyli się niebawem murarze, pracujący przy budowie dworca lwowskiego, potem zaś robotnicy lwowskich cegielni. Strajk zakończył się częściowym zwycięstwem robotników.

#### General Strike in Galicia.

W dniu 1 maja 1905 roku w całej Galicji wybuchł strajk ogólny. Robotnicy odłożyli w miastach pracę i wyszli na ulicę. W manifestacji pierwszomajowej we LWOWIE brało udział prawie 30 tysięcy osób. Manifestanci nieśli transparenty z napisami w języku ukraińskim i polskim: "Niech żyje Ukraina socjalistyczna!" "Niech żyje Polska socjalistyczna!" W lipcu 1905 roku na ulicach LWOWA poląkała się krew, kiedy to przeciwko strajkującym robotnikom wysłano wojska i żandarmów. Za przykładem robotników poszły masy chłopskie, wysuwając żądania likwidacji resztek pańszczyzny.

Ze stanowczym protestem przeciwko aresztowaniu genialnego pisarza rosyjskiego Maksyma GORKIJA wystąpili czołowi przedstawiciele inteligencji zachodnio-ukraińskiej. Charakterys-

(over)

tyczny wypadek zdarzył się w KRAKOWIE w dniu 14 lutego. Podczas wystawiania w tamtejszym teatrze sztuki GORKIJA "Mieszczanie" z balkonów teatru po zakończeniu pierwszego aktu posypały się tysiące ulotek z żądaniem natychmiastowego zwolnienia GORKIJA i innych bojowników za wolność ludu pracującego, rzuconych do turm przez carat rosyjski.

Rządzące koła imperium Austro-Węgierskiego wspólnie z polskimi i ukraińskimi obszarnikami i burżuazją dołożyły dużo siły, ażeby przytłumić i zdusić rewolucyjną walkę zachodnio-ukraińskich mas pracujących. Dużą pomoc okazali im w tej akcji burżuazyjni nacjonaliści wszystkich kolorów, zwłaszcza zaś ukraińscy burżuazyjni nacjonaliści. Usiłując odwrócić uwagę mas zachodnio-ukraińskich od walki klasowej, szerzyli oni propagandę na rzecz "autonomii kulturalno oświatowej" dla Ukrainy Zachodniej w ramach Austro-Węgier.

Wszystkie próby zjednoczenia sił reakcyjnych nie zdawały się sparaliżować ludowego ruchu, który ogarnął Zachodnią Ukrainę pod wpływem wydarzeń rewolucyjnych w Rosji. Ogólny strajk polityczny proletariatu rosyjskiego w październiku roku 1905, który okropnie przeraził cara i zmusił go do wydania manifestu z dnia 17 października, a dalej powstanie grudniowe były dalszymi bodźcami w kierunku dalszego rozwijania się ruchu ludowego na Ukrainie Zachodniej. Ruch ten stawiał sobie za cel pełną demokratyzację systemu wyborczego. 28 listopada w Ukrainie Zachodniej wybuchł ogólny strajk polityczny. Wszystkie zakłady pracy opustoszały, ruch na kolei zamarł. W samym LWOWIE w demonstracjach wzięło udział 60,000 osób.

W styczniu 1906 roku w Ukrainie Zachodniej odbyło się 300 chłopskich zebrań przy udziale pół miliona chłopów. Na wiosnę wybuchł masowy strajk robotników rolnych, który ogarnął 35 powiatów. W organizacji tego masowego strajku brali udział robotnicy z miast.

W roku 1907, po klęsce rewolucji w Rosji, uległa stopniowemu osłabieniu akcja rewolucyjna w Ukrainie Zachodniej. Stała się ona jednak poważną szkołą politycznego wychowania pracujących mas. Robotnicy i chłopci w Galicji przekonali się, że przyjacielem ich jest proletariat rosyjski, przodujący w awangardzie światowego ruchu rewolucyjnego. Robotnicy i chłopci Ukrainy Zachodniej zrozumieli, że wrogiem ich jest imperialistyczna burżuazja Europy Zachodniej i USA, która stała się główną oporą międzynarodowej reakcji, oraz jej agentura ukraińscy burżuazyjni imperialiści.

(over)



How the Polish Occupants With the Aid of American Imperialists  
and the Ukrainian Nationalists Drowned the Revolution in Galicia.

Po zwycięstwie wielkiej Rewolucji Październikowej lud pracujący Ukrainy Zachodniej, biorąc przykład z robotników i chłopów rosyjskich, stawał do walki o ustanowienie władzy radzieckiej, o zjednoczenie z narodem ukraińskim w jednym państwie ukraińsko-radzieckim. Niestety okupanci polscy przy pomocy imperialistów amerykańskich i anglo-francuskich, przy udziale ukraińskich burżuazyjnych nacjonalistów zatopili we krwi rewolucyjno-wyzwoleńczą walkę ludu pracującego Ukrainy Zachodniej, zaprowadzając na ziemiach zachodnio-ukraińskich ciężki ucisk kolonialny. Ale nawet w tych nowych i ciężkich warunkach masy pracujące Ukrainy Zachodniej nie ustały w walce przeciw swoim ciemiężcom, w walce o swoje wyzwolenie i zjednoczenie z Ukrainą Radziecką.

Teraz, w ciągu lat władzy radzieckiej, dzięki stałej opiece Komitetu Centralnego KPZS i rządu związkowego nad narodem ukraińskim, lud pracujący Ukrainy Zachodniej zmiotł ze swego szlaku podłych zdrajców narodu, agentów międzynarodowego imperializmu-ukraińskich burżuazyjnych nacjonalistów. Robotnicy i chłopci, inteligencja zachodnich okręgów ZSSR budują komunizm.

I. PAWLUK  
pracownik naukowy Lwowskiej  
filii Akademii nauk USSR.

End.